

REPTES DEL SISTEMA ECÒNOMIC I FINANCER

Els experts insten el consens per encarar les reformes econòmiques

Els ponents de la taula rodona sobre la internacionalització de l'economia andorrana coincideixen en el fet que és necessària l'obertura econòmica del Principat, però amb el consens

de totes les forces polítiques del país. En suma, experts de la talla del l'expresident de l'FMI Michel Camdessus consideren que Andorra ha de saber explotar els seus trets diferencials.

MARIA BARÓ
ORDINO

Unes 230 persones, entre elles el cap de Govern, Albert Pintat, i els presidents dels tres grups parlamentaris –Conxita Marsol (PLA), Enric Tarrado (CDA+S21) i Jaume Bartumeu (PS)– no es van perdre ahir la taula rodona “Internacionalització de l'economia andorrana: plantejaments econòmics i fiscals”. I és que l'acte, organitzat per la Cambra de Comerç d'Andorra al Centre de Congressos d'Ordino, va reunir quatre excel·lents coneixedors d'aquest àmbit: l'expresident del Fons Monetari Internacional Michel Camdessus; el president de l'Associació Espanyola de Directius, Ramon Adell; l'inspector d'Hisenda de l'Estat espanyol en excedència, Francisco Franch, i el degà del Col·legi Oficial d'Economistes d'Andorra, Roland Destrée. Uns ponents que van coincidir a l'hora de definir quines són les línies que ha de seguir el Principat en matèria econòmica i fiscal per no quedar fora del context europeu i mundial. D'aquesta manera els experts consideren que l'obertura econòmica és necessària per afavorir que les empreses del país puguin sortir als mercats internacionals i perquè les estrangeres considerin Andorra com un país òptim per invertir-hi. En tot cas, aquest procés no tindrà èxit si *a priori* no compta amb el consens polític i social de tot el país, segons van assegurar Camdessus, Franch, Adell i Destrée.

En aquest sentit, Franch va posar en relleu que l'obertura econòmica ha d'anar lligada amb el desplegament d'una legislació mercantil sòlida per regular el dret d'establiment. I és que l'inspector d'Hisenda de l'Estat espanyol va manifestar que “si no hi ha una regulació mercantil, Andorra segurament no serà el destí de les grans empreses”. Un marc jurídic que ha d'aportar garanties d'estabilitat i permanència als inversors i en què el sector públic “ha de potenciar les eines legislatives i l'infraestructura perquè no hi hagi risc”. Franch tampoc va passar per alt que la pressió fiscal del Principat, una de les més baixes d'Europa, és un dels elements que atrauen la inversió forana. Tanmateix, l'advocat va criticar el conjunt d'impostos indirectes que “per als inversors estrangers són una xarxa que no acaben d'entendre” i va advocar per apostar per la via de la imposició directa moderada, però homogable a la resta d'Europa.

Per la seva banda, l'encarregat d'elaborar un informe per al Govern sobre la situació d'Andorra, Michel Camdessus, també va posar en relleu que “s'haurien

Francisco Franch; Ronald Destrée; Michel Camdessus; el moderador, Manel Farnós, i Ramon Adell.

d'iniciar una sèrie de reformes fiscals que acostin Andorra a Europa”, i va recomanar que s'impulsi un sistema financer transparent per atreure inversió estrangera de qualitat, però mantenint els trets diferencials del país com un bé per explotar. I en aquesta línia, l'expresident de l'FMI va precisar davant dels assistents que els reptes que han d'encarar “no són per danyar Andorra, sinó per crear llocs de treballs per als joves andorrans que estudien a l'estranger”. Una qüestió que també va remarcar Destrée considerant que l'obertura econòmica servirà “per obrir les portes” i potenciar les oportunitats laborals per als joves andorrans.

En referència a quin és el moment més òptim per passar de les paraules als fets, el president de l'Associació Espanyola de Directius va afirmar que “Andorra fa prou temps que es pregunta què vol ser de gran”. Adell va incidir especialment en el fet que la classe política del país “ha de saber retallar la capa” per arribar a unes reformes “ben definides per a tot el país”.

A banda, Adell també va instar els màxims responsables del país a distingir quins són els productes que Andorra pot vendre millor que la resta de països més

pròxims. Conscient de la manca d'una tradició industrial, l'analista financer va advocar per les comunicacions, una bona xarxa de noves tecnologies i, evidentment, pels serveis. En tot cas, Adell va fer referència a l'Agència Andorra 2020 com un projecte que ja inclou algunes d'aquestes consideracions.

PLANTEJAMENTS FISCALS

Els ponents també van posar sobre la taula algunes qüestions, com els acords de doble imposició i a les contrapartides a què s'hauria de sotmetre Andorra per eradicar la penalització que pateix l'exportació de serveis andorrans a l'exterior, com en el cas de l'Estat espanyol o francès. En aquest sentit, els experts van citar l'acord entre Suïssa i Espanya com un referent per al Principat d'Andorra. Així mateix, Destrée va indicar que “el conveni ha de ser un objectiu, no una obsessió”, i va advertir que “serà complicat arribar a un conveni de doble imposició si no hi ha un impost directe sobre les societats”. Una qüestió que també van compartir la resta de ponents, que van concloure que un acord d'aquestes característiques no ha d'implicar necessàriament un intercanvi d'informació a grans trets. ■

> **Camdessus:** “Les reformes no són per danyar Andorra sinó per crear llocs de treball per als joves”

> **Adell:** “Andorra fa prou temps que es pregunta què vol ser de gran”

> **Franch:** “Si no hi ha un regulació mercantil, Andorra segurament no serà el destí de les grans empreses”

> **Destrée:** “La doble imposició serà complicada sense un impost de societats”

MÓNICA LLORENS